

Aan : R. ten Ham-van Deutekom
Kopie aan : R. Bakker
Datum : 3 november 2010
Betreft : Quickscan Molenweg

Quickscan Flora en Fauna Molenweg

In opdracht van het Ingenieursbureau van de Gemeentewerken Rotterdam heeft Ecoresult een quickscan naar de aanwezigheid van onder de Flora- en faunawet (strikt) beschermde flora en fauna uitgevoerd in het projectgebied Molenweg 40 te Rotterdam. Aanleiding van de quickscan is de uitbreiding van de Algemene Begraafplaats. Voor de uitbreiding zijn 2 opties; aan de oost en westzijde van de huidige begraafplaats. De quickscan behelst de gebieden van deze opties. Het projectgebied is weergegeven in figuur 1.

Figuur 1: Globale ligging en begrenzing (rood) projectgebied Molenweg

Plangebied en geplande werkzaamheden

Het projectgebied bestaat uit bosplantsoen, een groenstrook tussen verharding en een sloot alsmede een watergang. Het bosplantsoen in het volledige projectgebied is op leeftijd en in

fase ver ontwikkeld. Er staan hoge, dikke bomen met natuurlijke gaten en ruimten achter schors. Diverse bomen zijn reeds in de aftakelingsfase. De bodem van het bosplantsoen is vrijwel volledig bedekt met voornamelijk Klimop en Gewone Vlier.

De watergang in het projectgebied ligt grotendeels in de schaduw van omliggende bomen. Waterplanten zijn vrijwel afwezig. De oevers van de watergang zijn plaatselijk stijl beschoeid en verhard maar voor een groot deel bestaan ze ook bijna verteerde beschoeiing. Zie bijlage 1 voor een impressie van het projectgebied.

Binnen het plangebied zal voor de uitbreiding van de begraafplaats een grondterp van ongeveer 2.5 meter ten opzichte van het huidige maaiveld worden aangelegd. Bij de oostvariant zullen de bestaande bomen in het talud van de terp kunnen worden opgenomen. Door de ophoging boven een deel van het wortelpakket kan afsterving plaats vinden. Om de uitbreiding met de bestaande begraafplaats te verbinden zal een brug en pad moeten worden aangelegd waarvoor mogelijk enkele bomen gerooid moeten worden. De singel wordt bij de oostvariant niet verlegd maar zal vanwege de matige onderhoudstoestand en vereiste ontwatering misschien wel geherprofileerd moeten worden. In de nieuwe situatie zal de singel wel meer beschaduwd worden. De taluds van de terp zullen worden ingeplant. Omdat praktisch de hele bestaande vrachtwagenparkeerplaats zal verdwijnen, op een ontsluitingweg voor de bestaande garages na, zal per saldo bij deze variant meer bos terugkomen. De westvariant is ingrijpender voor het bestaande groen en water. De singel zal hier deels verlegd worden. Het bestaande rustige reliëfrijke bos zal voor de te maken terp en te verleggen singel geheel verdwijnen. Doordat bij deze uitbreiding ook weer de taluds zullen worden ingeplant met bos zal er sprake zijn van enige compensatie maar per saldo zal hier het groenoppervlak aanzienlijk afnemen. Mogelijk kunnen enkele bestaande bomen opgenomen worden in de groene taluds.

Werkwijze

Het projectgebied is 28 september 2010 's ochtends door L. Boon van Ecoresult onderzocht op het voorkomen van beschermde flora en fauna zoals benoemd door de Flora- en faunawet. Op basis van de aangetroffen of te verwachten flora en fauna is bepaald of het aannemelijk is dat bij de geplande ruimtelijke ingreep de Flora- en faunawet wordt overtreden (zie bijlage 2). Hierbij wordt in het bijzonder gekeken naar de essentiële waarde van het plangebied voor beschermde flora en fauna en de effecten die de ruimtelijke ontwikkeling kan hebben op een functie. Indien tijdens de quickscan onvoldoende inzicht is gekregen in de waarde van het projectgebied voor flora en fauna wordt dit benoemd in deze quickscan en soortgericht vervolgonderzoek geadviseerd.

Resultaten

Op basis van de quickscan kan het voorkomen van een aantal (strikt) beschermde soortgroepen (conform Flora- en faunawet) in het projectgebied worden uitgesloten vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied. Deze soortgroepen zijn:

- Amfibieën en reptielen;
- Dagvlinders;
- Libellen;
- Vaatplanten;
- Kevers;
- Kreeftachtigen;
- Weekdieren.

Indicerend voor deze soortgroepen zijn hieronder benoemde leefgebieden:

- Open voedselrijk, voedselmatig tot arm water;
- Pionierssituaties;
- Ruderale terreinen;
- Voedselmatig tot arme bloemrijke bermen en graslanden;
- Nat schraalgraslanden;
- Kunstwerken;
- Brakke tot zoute omgeving;
- Kademuren.

Op basis van de quickscan kan het voorkomen van een aantal (strikt) beschermde soortgroepen (conform Flora- en faunawet) in beide projectgebieden niet worden uitgesloten vanwege de aanwezigheid van geschikt leefgebied. Deze soortgroepen zijn:

- Zoogdieren – Vleermuizen;
- Vogels
- Vissen;

Zoogdieren – Vleermuizen

Er is een kans op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen. Er staan hoge, dikke bomen (diameter > 20 cm.) met natuurlijke holten en spleten. De bomen staan verspreid door het volledige projectgebied (zie figuur 1).

In het projectgebied bevinden zich potentiële vliegroutes. Meest aannemelijke is een noordzuid-route parallel langs 'Welgelegen'. Een essentieel effect op deze route treedt niet op. De bomenrij grenzend aan de westkant van de sloot blijft behouden en is een volwaardig alternatief.

In het projectgebied bevindt is potentieel foerageergebied aanwezig, voornamelijk boven en watrgang (zie figuur 2). Essentiële effecten door de geplande ruimtelijke ingreep op foerageergebied worden niet verwacht. In de directe omgeving (waaronder de begraafplaats) is en blijft voldoende foerageergebied aanwezig.

Vogels

Tijdens de quickscan zijn geen jaarrond beschermde vaste rust- en verblijfplaatsen van/voor vogels aangetroffen. Deze worden op basis van het ontbreken van geschikt leefgebied ook niet verwacht. Het projectgebied wordt wel door vogels als broedlocatie gebruikt, waaronder door Boomkruiper. De broedperiode per vogelsoort kan variëren.

Hierdoor is de termijn van 1 maart tot 15 september indicatief. Uitgangspunt is dat een broedende vogel niet verstoord mag worden gedurende het broeden. Voor Boomkruiper is aanvullend van toepassing dat deze soort onder bepaalde omstandigheden jaarrond beschermd is. Doordat in de directe omgeving voldoende geschikt boomkruiper-habitat overblijft is in deze situatie de soort alleen tijdens het broedseizoen beschermd die loopt tenminste in de periode 1 februari – 20 juni Van Dijk (2004).

Vissen

In het projectgebied is een watergang aanwezig. Tijdens het veldbezoek zijn geen vissen of amfibieën aangetroffen. Er is echter een kans dat vissen en/of amfibieën wel aanwezig zijn. Er is een kleine kans op aanwezigheid van Kleine Modderkruiper en Bittervoorn op basis van verspreiding en habitat

Conclusie

Tijdens het veldbezoek is geconstateerd dat vanwege het ontbreken van geschikt leefgebied de aanwezigheid van de (strikt) beschermde soortgroepen van reptielen en amfibieën, dagvlinders, libellen, vaatplanten, kevers, kreeftachtige, weekdieren en jaarrond beschermde vogels in het projectgebied uitgesloten is.

Er is een kans op de aanwezigheid van verblijfplaatsen van vleermuizen in de aanwezige bomen. Er staan hoge, dikke bomen met natuurlijke gaten en ruimten achter schors. Essentiële effecten door de geplande ruimtelijke ingreep op foerageergebied of vliegroutes worden niet verwacht. Nader onderzoek naar verblijfplaatsen van vleermuizen is noodzakelijk.

Tijdens het veldbezoek zijn geen vissen of amfibieën aangetroffen. Er is echter een kans dat vissen en/of amfibieën wel aanwezig zijn. Tijdens de uitvoering dient hier rekening mee worden gehouden. Voor een correcte uitvoering conform Flora- en faunawet dienen voorafgaande aan de werkzaamheden maatregelen opgesteld en gewaarborgd te worden, zodat er geen nadelige gevolgen optreden voor vissen en amfibieën. Er dient tenminste in terug te komen:

- Indien de sloot gedempt wordt, dienen de vissen weggevangen te worden. Het wegvangen van de vissen dient te gebeuren voorafgaande aan watertemperaturen tussen de 5 en 18 graden.
- Tijdens de uitvoering van activiteiten om de betreffende watergang te dempen zullen de eventuele aanwezige vissen (en eventueel overige fauna) in hetzelfde soort water teruggezet moeten worden.
- Indien volgens onder andere bovenstaande maatregelen of een vastgestelde gedragscode gewerkt wordt hoeft geen aanvullend soortgericht onderzoek plaats te vinden, doordat er vrijwel geen effect optreedt op het geschikte leefgebied.

Het projectgebied wordt door vogels als broedlocatie gebruikt, waaronder door Boomkruiper. De broedperiode per vogelsoort kan variëren. Hierdoor is de termijn van 1 maart tot 15 september indicatief. Uitgangspunt is dat een broedende vogel niet verstoord mag worden gedurende het broeden. Specifiek voor Boomkruiper: het broedseizoen van deze soort loopt tenminste in de periode 1 februari – 20 juni.

Samenvattend wordt op basis van de quickscan het volgende aanbevolen:

Actie	Wanneer
Opstellen ecologisch werkprotocol voor demping watergang	Voorafgaand aan uitvoering geplande werkzaamheden
Uitvoeren voor- en najaarsonderzoek vleermuizen	Maart tot en met oktober 2011

Vaste voorwaarden Flora- en faunawet

Vanuit de Flora- en faunawet zijn altijd twee voorwaarden standaard van toepassing:

- geen zwaar verstorende activiteiten uitvoeren (zoals kap van bomen) indien er broedende vogels in het projectgebied aanwezig zijn;
- de zorgplicht dient altijd te worden nageleefd (zie bijlage 2).

Bijlage 1: impressie projectgebied

Bijlage 2: Wettelijk kader

Flora en Faunawet

De Flora- en faunawet voorziet in de bescherming van een groot aantal in Nederland aanwezige dier- en plantensoorten in hun natuurlijke leefgebied. De beschermde diersoorten (vogels, vissen, zoogdieren, amfibieën, reptielen, insecten, et cetera) en enkele plantensoorten zijn te vinden op lijsten, die deel uitmaken van de Flora- en faunawet. Op grond van de Flora- en faunawet gelden verboden voor de (opzettelijke) aantasting van nesten, verblijfplaatsen en belangrijke onderdelen van het leefgebied van diersoorten. Ook is het niet toegestaan verboden beschermde planten en groeiplaatsen te beschadigen. Als er sprake is van aantasting, is het uitvoeren van een dergelijke activiteit alleen toegestaan met een ontheffing van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Zorgplicht

De in de Flora- en faunawet opgenomen algemene zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken.

Compensatiebeginsel

Naast de Flora- en faunawet geldt in de provincie Zuid-Holland ook het Compensatiebeginsel Natuur en Landschap. Volgens het compensatiebeginsel geldt een inspanningsverplichting voor de instandhouding van m.n. rode lijstsoorten (soorten die in aantal achteruitgaan of zeldzaam zijn). Soorten van de rode lijsten zijn echter niet wettelijk beschermd, tenzij vermeld in de Flora- en faunawet. In de praktijk heeft het compensatiebeginsel vooral betrekking op gebieden met hoge natuurwaarden (en daarmee veel rode lijst soorten) en in gebieden waarin weidevogels van de rode lijst aanwezig zijn.